

דף לה.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן רמז פעיף ז

ז. ח. ראובן שאמר לשמעון קונם בית זה שאתה נכנס, ומת ראובן או מכרו לאחר, אסור שמעון ליכנס בו, שהאוסר דבר שהוא שלו על חבירו אע"פ שיצא מרשותו הרי הוא באיסורו עומד^ב. אבל אם אמר קונם לביתי שאתה נכנס, במכרו או נתנו מותר כי אין זה ביתו.

הגה: קהל שנדרו שכל מה שיגבו יהיה לצורך בנין בית הכנסת ובנין בית המדרש, יתנו מחצית לזה ומחצית לזה^ג אע"פ שלא גבו דבר שיספיק לאחד מהם.

הגה: השביע את בנו או את חבירו שלא ילוח מעותיו לאחרים אם לא ברשות ראובן ושמעון ומת אחד מהם, מותר להלוות ברשות השני שנשאר, דכל מקום שאמר פלוני ופלוני משמע אפי' אחד מהם^ד עד שיפרש שניהם ביחד.

הגה: מי שנשבע לאשה המשודכת לו שלא ישא אשה עליה, וקודם שכנסה נפלה לו יבמה מותר ליבמה, דלשון עליה אין זה במשמע אלא בנשאה תחילה, ולא יכנוס המשודכת אלא א"כ יתירו לו שבועתו^ה.

דף לה:

עין משפט א.

יו"ד סימן רכא פעיף א

עיין לעיל דף לב: עין משפט א.ב.

ב. מנדרים מ"ז ע"א, ואפי' לא אמר בחיי ובמותי כדעת הר"ן והרמב"ם. ודוקא כשהתחיל האיסור בעודנו ברשותו, אבל אם אמר קונם לכשיצא מרשותי אינו יכול לאסרו. כ"כ הב"ח ופשוט הוא. ש"ך ס"ק י"ט.

ג. עיין בסי' רכ"ח סעיף מ"ט.

ד. ב"י בסי' רכ"ח בשם תשובת הרשב"א, וכתב הש"ך לפ"ז לאו דוקא מת אחד מהם דה"ה שניהם חיים יכול לעשות ברשות אחד מהם.

ה. כתב הש"ך דמותר לישא המשודכת רק שלא ישא אחרת עליה בלי שיתירו לו שבועתו. ש"ך ס"ק כ"ג.

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

יו"ד סימן רכא סעיף ב

ג. ד. המודר הנאה מחבירו יכול לפרוע חובו^ו, ואפי' אם היה לו משכון ביד המלוה ופרע זה חובו בשבילו ונטל המשכון צריך להחזירו ללוה הנאסר^ז.

כמ"כ יכול המודר הנאה מחבירו לזון את אשתו ובניו ועבדיו אפי' הכנענים^ח, אבל אסור לזון בהמתו^ט בין טמאה בין טהורה. ואסור ללמדו מקרא כיון שמותר ליטול שכר עליה^י והוא מלמדו בחנם נמצא שמהנהו, אבל מלמדו מדרש הלכות ואגדות, ובלבד שלא יאמר הנאסר לאוסר שילמדנו.

והיום שמותר ליטול שכר גם על מדרש ואגדה הכל אסור, אבל ללמד את בנו של הנאסר מקרא מותר^כ, ומותר לשמשו בכוס של בית האבל^ל ובכוסות של בית המרחץ שהוא לרפואה^מ והנאה מועטת היא.

הגה: ויש חולקין ומתירין אפי' אמר לו הנאסר ללמדו, וה"ה בכל דבר מצוה^נ,

ו. ממשנה בנדרים דף ל"ג ע"א, וכרב אושעיא שאמר זו דברי חנן בכתובות ק"ז ע"ב, וכדעת רש"י וריב"ש והרי"ף והרמב"ם בפ' כ"ז ממלוה ולוה, ובפ"ו מנדרים דאף בשאר חובות איירי חנן ולא רק בהלואת אשתו למזונות בלבד.

וכתב הש"ך בס"ק ו' דמה שיכול לפרוע חובו דוקא שלא מדעתו, וכן כתב הר"ן, והב"ח פסק כר"ח ור"ת והרא"ש והטור דאסור לפרוע חובו כשהוא בשטר או במשכון כיון שהוא חוב ברור, ולא אמר חנן אלא במזונות אשתו ובניו וכיוצא בו בחוב שבע"פ, וכן נראה דעת הסמ"ע בחו"מ ריש סי' קכ"ח ס"ק ג'.

ז. ואפי' היה המלוה דוחק אותו לפרוע אמרינן שהיה הלוח מפיסו ומוחל לו, כך כתב המחבר בחו"מ ריש סי' קכ"ח. ש"ך ס"ק ז'.

ח. ממשנה שם בדף ל"ח ע"א, וברייתא שם בע"ב, ואפי' שהמודר מתהני שאין צריך לתת להם מזונות.

אותה הנאה דממילא היא, ועוד היו יכולים לצמצם ולהתפרנס ממעשה ידיהם או לחזור על הפתחים. ש"ך ס"ק ח'.

ט. שם בגמ', והטעם דבהמה לפטמה עשויה שהרי מעלה בדמיה והו"ל הנאה גמורה. ש"ך ס"ק ט'.

י. כמו שנתבאר בסי' רמ"ו סעיף ה'.

כ. שם במשנה.

ל. והוא של המודר, דהשימוש אינה הנאה כל כך. ש"ך ס"ק י"א.

מ. כך פירש הט"ז בס"ק י"א דברי השו"ע.

נ. הב"ח פסק כסברא ראשונה בשו"ע. ש"ך ס"ק י"ג. ודוקא בדבר מצוה דמצות לאו ליהנות ניתנו. ש"ך ס"ק י"ד.

מ"מ בדבר הצריך שליחות כגון לתרום תרומתו אסור להיות שלוחו.